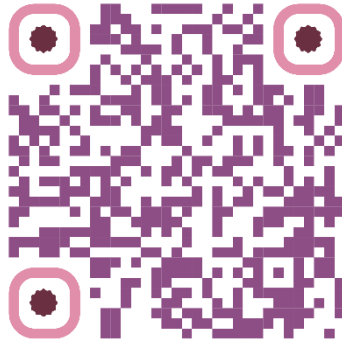

Асоціація
Благодійників
України

Оксана Лобко – кандидатка наук, виконавча директорка Асоціації Благодійників України (<https://vboabu.org.ua/>)

Оксана Лобко має досвід роботи в NGO понад 17 років, виступає консультанткою та науковцем з питань історії в мультидисциплінарних проєктах. Від 2020 року є експерткою Українського культурного фонду, зона відповідальності: культурна спадщина. В рамках своєї роботи керувала проєктами із створення ряду дитячих навчальних та культурно-освітніх просторів та дитячих таборів. Багато років є секретаркою Оргкомітету Національного конкурсу «Благодійна Україна» та відповідальною за його проведення. **vbo.abu(at)gmail.com**

«Достатньо сказати, що рік, схоже, буде бурхливим, і деякі з цих турбулентностей будуть мати особливе значення для філантропії та громадянського суспільства. Успішні благодійні організації засвоюють уроки з минулого, використовують переваги сьогодення та дивляться в майбутнє. Вони неодмінно скористаються оптимізмом та досвідом, шукаючи нові можливості не лише збору коштів, а й змінюючи спосіб взаємодії в середині колективу та відображаючи його в соціальних мережах – вони зосередяться на найкращих способах взаємодії зі своєю аудиторією, цим матимуть успіх» – таким ми бачимо 2025 рік.

Які тенденції у філантропії визначатимуть 2025 рік

Початок нового року – це завжди час для роздумів і стратегічного планування. Кожен новий рік приносить тенденції та прогнози, які впливають на те, як NGO виконують свою роботу та взаємодіють із донорами, часто вони звертають увагу на ці тренди для визначення своєї стратегії на цей рік. Незалежно від того, намагаєтеся ви збільшити свої пожертви цього року чи охопити ширшу аудиторію за допомогою маркетингових ініціатив, скористайтеся цими тенденціями у 2025 році. Благодійність не стоїть на місці – вона росте, змінюється і розвивається.

2024 рік приніс багато змін у некомерційний сектор, зокрема у секторі були з однієї сторони і цінні можливості, і нові виклики, що пов'язані з війною в Україні та територіальними змінами – це були практично постійні, щоденні виклики та подолання перешкод. Незважаючи на те, що розвиток технологій (особливо штучного інтелекту) дозволив вводити певні інновації у зборі коштів і залученні донорів, економічні чинники та зниження суспільної довіри до некомерційних організацій через певні гучні скандали виявились складними для орієнтування багатьох організацій, особливо новостворених.

У 2025 році, як і в попередні роки некомерційні організації будуть стикатися з різними перешкодами: у фінансуванні, технологічними недоліками, проблемами лідерства, відсутністю кваліфікованих працівників та проблемами співпраці. Але із правильним плануванням, процесами та технологіями некомерційні організації зможуть збільшити свої пожертви, розширити пули своїх донорів і посилити свій вплив на свої спільноти. Оскільки філантропічний ландшафт продовжує розвиватися, він формується складним поєднанням соціально-економічних факторів, технологічного прогресу та зміни поколінь.

Загалом тенденції у 2025 році вказують на перехід до більш інклюзивних, ефективних і стійких практик.

- 1) Благодійність стає більш стратегічною, спільною та децентралізованою. Локалізація філантропії.** Відносини між донором і благодійником змінюються. Більше донорів мають план, і ваш час буде краще використано, працюючи з ними разом, прислухаючись до їхніх мотивацій, узгоджуючи місії та бажання. Дедалі ширше буде зростати місцеве фінансування: гіперлокальний вплив, який на себе перейматимуть локальні організації. Однією з тенденцій, яка дійсно починає активно розвиватися, є зростання фінансування за місцем проживання/реєстрації й активна локалізація організацій. Цей підхід зосереджує ресурси на конкретних географічних областях, щоб створити глибокі, тривалі зміни в громадах. Це заохочує довгострокову прихильність до певної сфери та більш ефективне використання ресурсів, а не короткострокові фінансові втручання та гранти. Це також підвищує стійкість локальних ініціатив, розвиток місцевого лідерства та громадянської активності.
- 2) IT-безпека та нові способи використання ШІ.** Запровадження штучного інтелекту в життя NGO має вирішальне значення, але має бути етичним і корисним для збору коштів чи інформації. У найближчі кілька років для некомерційних організацій буде більше технологічних інновацій, ніж ми бачили за останні десятиліття. Штучний інтелект і прогнозова аналітика допоможуть нам краще визначити, кого і як залучати, а також кардинально змінить наш спосіб спілкування з донорами. Штучний інтелект не замінить збору коштів, але зможе додати нові ресурси та можливості, як введення блокчейну. У 2025 році ймовірно, що організації, включно з некомерційними, продовжуватимуть надавати пріоритет технологічним інструментам, які використовують ШІ. В середовищі буде стояти і гостра потреба в надійній кібербезпеці та боротьбі проти мережевого шахрайства. Кібербезпека має стати пріоритетом для NGO. Про це ми розповідаємо детально на наших сторінках із залученням експертів:
- 3) «Спілкування задля об'єднання».** Надалі ми бачимо, що дедалі важливішими стають впровадження найкращих практик, таких як активне слухання, двостороннє спілкування та культура довіри. **Мережування та збільшення міжсекторальної співпраці** – це взаємна підтримка, обмін ресурсами, адвокація важливих змін і розширення впливу кожного учасника. Бути частиною цього означає бути в курсі світових тенденцій і відповідати на глобальні виклики разом із найкращими фахівцями галузі. Спільна філантропія зростає, особливо спільне фінансування, все більше фонди об'єднуються чи створюють альянси. Співпраця та синергія, яка з нею пов'язана, забезпечують більший вплив і спільну підзвітність та прозорість між спонсорами. Оскільки більше половини світових фондів володіють активами менше 1 мільйона доларів США, співпраця є привабливим способом підвищення

ефективності, хоча вона потребує часу та зусиль і відповідних ресурсів. Міжсекторальна співпраця між NGO, урядом, бізнесом та суспільством дозволяє у короткі терміни вирішувати надскладні завдання та об'єднувати важливі ресурси та колективні напрацювання. **Майбутнє філантропії – у партнерських відносинах.**

- 4) **Адаптивне залучення зацікавлених сторін.** Підтримання активного діалогу із зацікавленими сторонами громади має важливе значення для розуміння їхніх мінливих потреб. Організації, які співпрацюють зі своїми громадами, можуть відповідним чином адаптувати свої стратегії, забезпечуючи постійну підтримку та актуальність своїх благодійних зусиль.
- 5) **Довіра через прозорість.** В епоху дезінформації, фейків та кількох кейсів із дискредитації організацій, зміцнення довіри для NGO є важливішим, ніж будь-коли. Як спонсори, так і грантоотримувачі перебувають під зростаючим тиском щодо того, як прозоро та ефективно використовуються ресурси та потребують нової деталізованої звітності практично у реальному часі. Прозорість, автентичність і вплив передують лояльності сучасних донорів, які все більше вимагають підзвітності та вимірних результатів. Це змушує некомерційні організації приймати аналітику даних і системи оцінки, вимірювання впливу. Розповідь історій у поєднанні з даними в реальному часі стає необхідним для передачі відчутних наслідків пожертвувань, особливо для молодих донорів.
- 6) **Мікропожертвування (донати) набувають популярності у світі.** Чому це важливо: великі перекази та корпоративне спонсорство все ще мають вирішальне значення для збору коштів. Тим не менш, існує тенденція до пожертвування: люди частіше віддають менші суми на постійній основі. Це так звані «мікропожертви», які активно збираються через мобільні системи (онлайн пожертвування). Однак, зважаючи на масштабну війну в Україні індивідуальні пожертвування останнім часом зменшилися, частково через кризу вартості життя, частково через геополітичну кризу, частково через почуття песимізму та інших суттєвих факторів.
- 7) **Стійке, інноваційне та адаптивне ядро лідера** організації є ключовим для виконання ефективних місій і подолання майбутніх перешкод в діяльності. Але тут і важливим аспектом є теза: «Дбайте про людський капітал». Підтримка працівників в NGO – це ефективна стратегія для підвищення ефективності, впливу та стійкості організації. Сектор замислюється не лише над своїми поточними моделями управління, а й над кадрами та талантами, які в ньому задіяні, тим самим поглиблює свою увагу на постійній підтримці та навчанню працівників. Вигорання некомерційних організацій – це реальна річ, яка присутня не лише в українських організаціях. 95% лідерів некомерційних організацій в США стверджують, що вигорання людей є головною проблемою в діяльності. Лише спільним зусиллям лідера та колективу організація матиме силу для розвитку та змін.
- 8) **Волонтерський рух міцнішає та інституціалізується.** Половина українців, які залучались до благодійності протягом минулого року, – волонтери. Цей показник збільшився. Волонтери стають опорою для неприбуткових організацій. З ними організації взаємодіють майже з такою ж інтенсивністю, як з українським суспільством та іншими організаціями сектору. Найяскравіше це виражено в

організаціях, що допомагають силам оборони України або працюють з гуманітарною допомогою: з них 67 % та 70 % взаємодіють з волонтерами постійно.

- 9) Ваш голос має значення: сила комунікацій та PR кампаній.** Завдяки цілеспрямованому підходу та переконливим наративам кампанії завжди були одним із найпотужніших інструментів у наборі інструментів збору коштів та інформування про діяльність організації. Ефективна комунікація через автентичне оповідання буде життєво важливим для встановлення зв'язків із зацікавленими сторонами. Обмін справжніми розповідями про вплив благодійних чи волонтерських ініціатив може підвищити репутацію вашої організації та зміцнити її вплив у сфері діяльності. Заохочуйте ваших прихильників ділитися інформацією про вас з іншими, розповідаючи персональний досвід благодійності.
- 10) Сегментація та персоналізовані кампанії.** Організація має бути гнучкою. Впроваджуйте більше віртуальних подій та вебінарів, гібридних моделей заходів, гала вечорів та персоналізованого звернення чи контактів із донорами. Щоб досягти успіху у 2025 році, метод збору коштів, який використовує неприбуткова організація, має бути гнучким. Щоб мати найбільшу кількість прихильників, вам потрібно звертатися до кожного способу, якому вони віддають перевагу: від віртуальних зборів коштів та соціальних медіа, до професійних й перевірених платформ збору коштів. Урізноманітніть свої канали збору коштів, щоб покращити досвід донорів і забезпечити фінансову стійкість своєї неприбуткової організації.
- 11) Інтеграція сталого розвитку. Фокус на довготривалих проєктах та довгострокових змінах.** Все більше проєкти в NGO стають системнішими, вони спрямовані на усунення коренів проблеми, а не лише на «симптоми». Ініціативи, що підтримують довгострокову стійкість, перегукуються з цінностями громади та зміцнюють соціальну ліцензію організації.
- 12) Розмиті межі:** межі, що розділяють традиційну філантропію, інвестування впливу, венчурну філантропію та філантропічні інвестиції, розмиваються. Практики філантропії та бізнесу дедалі більше зближуються, потенційно переосмислюючи очікування донорів щодо віддачі від їхніх внесків. Сталий розвиток організації – узгодження отриманих грошей із цінностями організації. Наступні роки покажуть нові моделі партнерства між неприбутковими організаціями та бізнесом.
- 13) Кліматична лінза у фокусі:** десять років тому лише кілька фондів зосереджувались на кліматі та змінах у середовищі. Сьогодні зміна клімату є серйозною проблемою для багатьох країн. Подібно до еволюції так званої гендерної лінзи, «кліматична лінза» все частіше застосовується не лише до філантропії, а й до інвестицій. Зміна клімату є визначальною проблемою нашого часу, і надихає на те, що все більше спонсорів узгоджують свої внески та діяльність з екологічними цілями та кліматичними політиками, а NGO включають екологічні цілі у свої програми.

Для некомерційних організацій випередження цих тенденцій може допомогти підвищити їх стійкість і актуальність. Активно реагуючи на ці події, некомерційні організації можуть допомогти захистити свою діяльність і посилити свій вплив на громади, які вони обслуговують.

Очікується, що у 2025 році некомерційні організації нададуть пріоритет орієнтованому на донорів управлінню, а разом із ним – активному використанню даних і аналітики. Використання аналізу даних дозволить отримати уявлення про поведінку донорів та збільшити можливість власних ресурсів.

Зіткнувшись з економічною інфляцією, поляризацією політичного клімату та зростаючим тиском на персонал, змушуючи робити більше з меншими витратами, найбільш гнучкі некомерційні організації та навчальні заклади пристосовуються до нових очікувань донорів і агресивних цілей збору коштів в умовах ресурсних і бюджетних обмежень. Достатньо сказати, що рік, схоже, буде бурхливим, і деякі з цих турбулентностей будуть мати особливе значення для філантропії та громадянського суспільства. Але успішні благодійні організації засвоюють уроки з минулого, використовують переваги сьогодення та дивляться в майбутнє. Вони неодмінно скористаються оптимізмом, шукаючи нові можливості не лише збору коштів, а й змінюючи спосіб взаємодії в середині колективу та відображаючи його в соціальних мережах – вони зосередяться на найкращих способах взаємодії зі своєю аудиторією, цим матимуть успіх.

Звертайтеся до нас за експертними порадами, розробкою політик безпекових навчань та аудитів. Наші спеціалісти готові допомогти вам забезпечити безпеку вашої організації, підвищити ефективність роботи та допомогу громаді та спільнотам які потребують підтримки.
